

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3

Tilleggsspørsmålnr.

Emne:

Oppskr. av:

(adresse):

Fylke:

Herad:

Bygdelag:

Gard:

G.nr. 105

Br.nr. 1. 2. 3

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. --- ✓ Spansk og hvor stort det også var og der
kuler i dette tilfelde som "Gleima". Blymet er det vist
på som riper. En kule om å hein låan, hein k niver.
2. --- Så langt tilbake som en vid man en alltid brukt
heint av naturosten. Det er vist pålag 40-50 år siden
heint av kinnstein kom i handelen. Jeg tror ikke en
i Spania man i fjellet finner blymet "Blymetstein"
Det nærmeste blymetsteinsted hvor jeg er på grunn
i Verdal. Jeg ved flere har fått i heint derfra.
3. --- Alle redskaper har jeg gammel og det er alltid
blett slipt på sliperstein for en heint. Selvsagt har
en heint (ja i flere dager) for en igjen måtte ønske
å slippe.
4. --- Jeg har aldrig hørt om dette, at en ligger lja.
riq m.v. med en hammer inderfor å slippe og heint. Men
jeg skal nevne en annen ting som gammel kuren
oftest gjøres: Hadde en kjøpt en lja, riq m.v. som var
enten for hård eller for lenn, gjaldt ~~den~~ det om
å handle den eller lenn den. Var ljaen f. d. for hånd
tok en qfor for vomen eller kornfyren og la i for siden
utbrukning på ljaen.
5. --- En slik liggende stein har jeg aldrig hørt om.
Slipersteinen stod alltid rolig på gården. Men skulde en
tilfelde å bli kende en ta med en liten kasse stein.

6... Hvor længe en brødt, tjæn for en igjen måtte slippe
 berodde på en masse ting: Det var først spørgs med om den
 var noe leos: Var det f. eks. ei blånkeltiss" måtte jo slippe oftere.
 Dermed var det jo færgen om hvad slags greis som ble slått
 Her burt var noe "dødsbøp" båd, at tjæn og kuren
 Videre ble tjæn fortere slå i sleinlandskap. Endelig berodde
 det på hvorvidt slåttekuren var en "lut-kond":

7... En heim av bae en mig fremmed. Men jeg kun sel.
 og selv brukt 2 heimer til tjæn først en rikull smertelheim
 etterpå en atmindelig heim.

8... De aller fleste tur tjæn fra orud- for i himne på stipt
 ordentlig, men det troffer at komme kun tjæn stille på orud.
 Når en sliper i sikteturen her holder en eagen med sig.

9... En setter jo orud- på bakken, tur i tjæn med venstre
 hånd og heima i høire.

10... Gammelturken hadde bestandig en liten til hilt balomp
 med vand i, samt også heima. Dette hang på slirer i ma foran
 eller bak som det passede.

11... Nei.

12... Går ut.

13... Heima måtte alltid lukkes. Hadde en ikke vand kunde en
 spytt på heima. Her noene rett at en "pisser" på heima.
 14.1.20 Det sette en mig helt i kindt.

Behøven ventelig ikke i forfalle, at en på en gund
 måtte ha flere varter heimer. Først var det jo "blåheima", som
 bruktes først og fremst all lda, ~~der~~ deruten til sigt, tjæn, Mophuim m.v.
 Så var de "blåheima" (finnes), som bruktes til karnen og alle slags
 karnarbeidstidstapen. Endelig hadde en den aller fineste heim, som
 bruktes til barberkniven m.v. Her bruktes ofte isleideren vand.